

χωρῶν, ἐπαναλαμβάνει καὶ γνωστοποιεῖ τοῖς πᾶσι τὰ ὀνόματα καὶ τὰς ἐπιτυχίας ἀνθρώπων τινῶν, καὶ πραγματοποιεῖ οὕτω τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μυθολογομένην ταχύπτερον φήμην. Αὕτη δίδει εἰς τοὺς πόθους τῆς φήμης καὶ τῆς δόξης τροφήν συνεχῶς ἀνανεομένην διὰ τῶν ἀναφερομένων παραδειγμάτων. Ἡ εἰς πολλοὺς ἀναπτυσσομένη ματαιοδοξία ἐπιθυμία τῆς διαδόσεως τοῦ ἰδίου ὀνόματος περιβαλλομένου ὑπὸ λαμπρότητος ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς, εἶναι ἐν τῶν πολλῶν κατορθωμάτων τῆς παντοδυναμίας τῶν ἐφημερίδων.

Πλὴν καὶ τὰ ἔργα τῆς τέχνης τὰ ἐκφράζοντα τὰς συγκινήσεις τῆς κεκορησμένης φιλοδοξίας διὰ μορφῶν ἐπαγωγῶν καὶ ἐπιχαρίτων συντελοῦσι καὶ ταῦτα εἰς τὴν διάδοσιν τῆς ἐπιθυμίας τῶν ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας ἐπιδιωκομένων θριάμβων. Ἡ Ἰλιάς ἦτο διὰ τὸν Ἀλέξανδρον πηγὴ ἀνεξάντλητος φιλοδόξων ὀνειρώων. Τὰ ἱπποτικά μυθιστορήματα ἦσαν διὰ τοὺς ἀνδρείους ἄνδρας κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἀφορμὴ ζωηρᾶς ἐπιθυμίας πρὸς ἀπόλαυσιν δόξης. Πᾶν καλλιτεχνικὸν ἔργον ἐν τοῖς δημοσίαις τόποις ἐκτεθειμένον εἶναι συνάμα ἐκφρασις αἰσθημάτων προκαλοῦντος τὴν μίμησιν καὶ ἠθικὴν ἀμοιβήν. Διὰ τοῦτο οἱ ἄνδρες ἐκείνοι, τῶν ποίων ἢ ἱκανότης καὶ αἱ ἐπιτυχίαι δὲν συνδυάζονται μετὰ τῆς ἠθικότητος, μετὰ τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν καὶ μετὰ τῆς φιλοπατρίας, δέον νὰ μὴ γίνωνται ἀντικείμενα καλλιτεχνικῶν ἔργων, οὔτε νὰ συγκαταλέγονται εἰς τὴν χορείαν τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν ἔθιους τινός.

Αἱ τιμαὶ αἱ ἀδιακρίτως ἀπονεμόμεναι ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ πραγματικὴ τῶν προσώπων ἀξία, συντελοῦσι καὶ αὗται εἰς τὴν διάδοσιν παραλόγων φιλοδόξων πόθων. Παρατηρητέον, ὅτι ἐφ' ὅσον πολλαπλασιάζονται αἱ ἀπονεμόμεναι τιμαὶ, ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιθυμούντων καὶ ἀπαιτούντων αὐτὰς προσώπων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐλαττοῦται μετὰ τῶν πραγμάτων διακεκριμένων ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποδιδόντων εἰς αὐτὰς ἀξίαν τινά. Εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενον φαινόμενον ὑπάρχει φαινόμενη τις ἀντιλογία, ψυχολογικὸν τι γεγονός, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ διευκρινήσωμεν. Οἱ μετρίας ἀξίας ἄνθρωποι, οἵτινες ἀποτελοῦσιν ἐν κοινωνίᾳ τινὶ τὸν μέγιστον ἀριθμὸν τῶν συγκροτούντων αὐτήν, δὲν διακρίνονται διὰ διανοίας εὐρείας ἐπιτροπέουσης ἐκτεταμένην φιλοδοξίαν. Οὗτοι εἶναι διατεθειμένοι νὰ ἐπιθυμῶσι τὰς κοινὰς ἐκεῖνας ἐπιτυχίας, τὰς ὁποίας καθ' ἑκάστην ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν. Ἰσῶν δὲ μᾶλλον ποθοῦσι ταύτας, ὅσα μεγαλητέρα φαίνεται αὐτοῖς ἡ εὐκολία ν' ἀπολαύσωσιν αὐτάς. Ἐκαστος κρίνει ἑαυτὸν ἀξίον νὰ τύχῃ τῆς εὐνοίας τῆς ἔτυχεν ὁ συνάδελφος αὐτοῦ. Τοιοῦτοτρόπως αἰσθημάτων ἐπιπόλαια, συχνάκις δὲ φθονερά καὶ ἐγωϊστικά, ἐξεγείρονται ἐν ταῖς

καρδίαις. Τοιοῦτοτρόπως διαδίδονται διὰ τοῦ παραδείγματος τῆς ἀπονομῆς ἀναξίων διακρίσεων ἀξιώσεις προκαλοῦσαι δυσχερείας εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ παραβιάπτουσαι τὴν δημοσίαν ἠθικὴν. Ἐνὶ λόγῳ, ὅτε αἱ ἀπονεμόμεναι τιμαὶ δὲν φέρουσι τὸν χαρακτῆρα τῆς δικαίως ἀποδιδόμενης ἀμοιβῆς, τότε αὗται μακρὰν τοῦ νὰ κατευάζωσι τὴν ἄλογον φιλοδοξίαν, ἀπ' ἐναντίας ἐξάπτουσιν αὐτήν. Κοινωνικὴ ἀγωγή καλλιέργουσα μόνην τὴν ματαιοδοξίαν, οὐδένα ἕτερον καρπὸν συλλέγει ἢ μόνην τὴν ματαιοδοξίαν.

Ἡ ἀτιμωρησία προσφέρει εἰς τὴν ἀξιοποιον συνάμα δὲ καὶ εὐτυχὴ χρηματολογικὴν ἀπληστίαν ἀσφάλειαν συχνάκις καταστρεπτικὴν. Ἡ δικαιοσύνη δὲν καταδίδωκε ἐκείνους, οἵτινες ἐπιτυχῶς καὶ ρομικῶς ἀπογυμνοῦντες τοὺς συμπολίτας τῶν, ἐπίσανται τὴν τέχνην νὰ πλουτῶσι διὰ τῆς ζημίας ἐκεῖνων. Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, ἡ κοινωνία βλέπουσα μόνον τὴν λαμπρότητα τῆς περιουσίας τῶν καὶ μὴ ἐκτιμῶσα ὡς ἔδει τὴν πηγὴν ταύτης, ἐμπιστεύεται αὐτοῖς ἐνίοτε ὑψηλὰς λειτουργίας, ἀς οὗτοι θερμῶς ἐπιζητοῦσι. Θετέι δὲ οὕτω ἡ κοινωνία τούτους εἰς θέσιν ν' ἀπολέσωσι τὰ τελευτοῖα πεοισωζόμενα λείψανα τῆς ὑπολήψεως τῶν διὰ τῆς συγκρίσεως τοῦ παρελθόντος αὐτῶν πρὸς τὰς τιμὰς, δι' ὧν περιεβλήθησαν.

Καὶ αἱ κολακεῖαι αἱ ἀπονεμόμεναι εἰς τοὺς νέους κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ σταδίου τῶν μετὰ μικρὰν τινα ἐπιτυχίαν, εἶναι πηγὴ ἐπικινδύων αἰσθημάτων. Οἱ πόθοι καὶ αἱ ἐλπίδες ἀποκτῶσιν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἀπερισκέπτων τούτων κολακειῶν, ἔντασιν καὶ ἔκτασιν ὅλως νέαν. Οὕτω δὲ πολλάκις οἱ γονεῖς καὶ οἱ παιδαγωγοὶ ἀνοίγουσιν αὐτοὶ οὗτοι εἰς τοὺς νέους τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς τὰς ἀνηυχίας τῆς φιλοδοξίας, εἰς τὰς φροντίδας τῆς ματαιότητος καὶ εἰς τὰς ὀδύνας τῶν ἀποτυχῶν. Παρὰ τοῖς καλλιτέχναις μάλιστα, οἱ τὴν φιλαυτίαν ὑπερερθείζοντες ἔπαινοι, κλονίζουσι πολλάκις τὴν λογικὴν αὐτῶν δύναμιν τόσον, ὥστε ἀρκεῖ πολλάκις μία μόνη ἀποτυχία ὅπως καταβάλλῃ αὐτοὺς ὀλοσχερῶς.

ΧΛΩΡΟΦΟΡΜΙΟΝ

Ἡ ἐπισημοτέρα τῶν κατακτῆσεων τῆς νεωτέρας χειρουργικῆς εἶναι ἀναντιρρότως ἡ ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ ἀνακάλυψις τοῦ ἀρίστου τῶν ἀναισθητικῶν, μεθ' ἧς ἀρχονται καὶ αἱ μεγάλαι πρόοδοι τῆς χειρουργικῆς.

Πᾶσα σχεδὸν ἐγγείρησις, οἷαςδήποτε φύσεως καὶ ἂν ᾖ, προκαλεῖ τῷ πάσχοντι πόνον εἰς τὰς αἰσθήσεως νεῦρα, φόβον δὲ καὶ ἀνίαν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα εἰς διάφορον βαθμὸν, ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῆς ἐγγείρησεως καὶ τῆς γενναιοψυχίας τοῦ ἀρρώστου. Ὁ βαθμὸς δὲ οὗτος ἐπιτείνεται ἐνίοτε ἐπὶ το-

σούτω, ὥστε ἐξαντλεῖ τὸ νευρικὸν σύστημα μεγάλως, ἐκ δὲ τῆς ἐξαντλήσεως ταύτης ἐπα-
νέρχεται ὁ χειριζόμενος βραδέως, ἔστιν ὅτε δὲ
καὶ οὐδόλως. Ἡ εὐρέσις λοιπὸν μέσου, δυναμένου
νὰ καταστήσῃ τὰς ἐγχειρήσεις ἀνωδύνους, ἤ-
θελεν εἶσθαι μέγα εὐεργέτημα διὰ τὴν πάσχου-
σαν ἀνθρωπότητα. Ἡ ἀνάγκη αὕτη ἀνεγνωρί-
σθη παρὰ πάντων τῶν λαῶν καὶ κατὰ πάσας
τὰς ἐποχάς, διὰ παντοίων δὲ μέσων προσεπά-
θησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ἐνδείξεις αὐτῆς.
Οὕτως οἱ Ἀσσύριοι μετεχειρίζοντο κατὰ τὴν
ἐγχειρήσιν τῆς περιτομῆς τὴν πίεσιν τῶν κα-
ρατιδῶν ὡς μέσον ἀναισθητικόν. Οἱ Ἕλληνες
καὶ Ῥωμαῖοι τὸ ἐνίοτε ἐπικίνδυνον, συχνάκις
δὲ ἀβέβαιον τοῦτο μέσον ἀντικατέστησαν δια-
φοροτρόπως· οὕτω ὁ Πλίνιος καὶ Διοσκορίδης ἀ-
ναφέρουσιν ἐπανειλημμένως, ὅτι ὁ Μεμφίτης
λίθος, λειοτριβόμενος καὶ μιγνύμενος μετ' ὄξους,
τίθεται ἐπὶ τῆς χειρισθησομένης χώρας καὶ ἀ-
ναισθητεῖ αὐτήν· σύμπτωσις ὄντως περιεργωτά-
τη, ὁ Μεμφίτης, εἶδος μαρμάρου, χρωσθεῖ τὴν
ἀναισθητικὴν αὐτοῦ δύναμιν, εἰς τὴν προσθήκῃ
ὄξους τινὸς ἀνάπτειν ἀνθρακικοῦ ὄξους, οὗτινος
ἡ ἀναισθητικὴ δύναμις μετὰ 2000 ἐτῶν παρέ-
λευσιν περίπου ἀνεκαλύφθη ἐκ νέου ἐπὶ τῶν ἡ-
μερῶν μας καὶ ἐχρησιμοποίηθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ
τοῦ Σίμφωνος, Φολλαῖν καὶ Μαισοννεύη κατὰ
τῆς ὁδῆς τῶν καρκινωδῶν ἐλκῶν ἰδίως καὶ ἀλ-
λαχοῦ. Ἄλλ' οὐδεμία ἀναισθητικὴ οὐσία ὑπερ-
τέρει τοῦ Μανδραγόρα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· ὁ
χυμὸς τῶν φύλλων καὶ τῶν καρπῶν αὐτοῦ εἰ-
σήρχετο εἰς τὴν σύνθεσιν πάντων τῶν ὑπνωτι-
κῶν ποτῶν, οὐχὶ μόνον τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς
Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς μετὰ ταῦτα.
Καθ' ἣν ἐποχὴν ἦνθι ἐτι ἡ σχολὴ τῆς Βολονίας,
ἦν ἀρχοῦντως γνωστὴ ἡ σύνθεσις τοῦ ἀναισθη-
τικοῦ τοῦ Θεοδορίου (Theodoric), χειρουργοῦ
διακεκριμένου· εἰς ταύτην ἐλάμβανον μέρος
μανδραγόρας, ὄπιον, ὑσκάμας, κόνειον, θριδάξ·
ἐν ἀποθράσματι τούτων ἐβυθίζοντο σπόγγου
καὶ ἡ εἰσπνοὴ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀναδιδομένων ἀτ-
μῶν προσεκάλουν ἀναισθησίαν, ἐπιτρέπουσαν ἀ-
νωδύνως τὴν ἐκτέλεσιν ἐγχειρήσεων. Ἡ ναρ-
κωτικὴ αὕτη σκευασία ταχέως κατέστη κοινὴ
παρὰ τοῖς μὴ ἰατροῖς, καὶ συχνάκις μετεχειρί-
ζοντο αὐτὴν οἱ μέλλοντες ἐξετασθῆναι ἐνώπιον
τοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως, ὅπως ὑ-
ποστῶσιν ὡς οἶόν τε ἀνωδύνως τὰς περιμενομέ-
νας βρασάνους.

Οἱ Σῖναι, ὡσαύτως ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐ-
ποχῆς, μετεχειρίζοντο ὡς ἀναισθητικὸν φυτὸν
τι Μα-γο ἢ Χασίς (Haschich). Εἰς ἐποχὴν νεω-
τέραν, κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατον-
ταετηρίδος καὶ ἐφεξῆς, μετεχειρίσθησαν πλῆ-
θος μέσων πρὸς παραγωγὴν ἀναισθησίας, οἷον
τὸ ὄπιον καὶ τὴν εὐθαλείαν, τὴν σύσφιγξιν τοῦ
χειρισθησομένου μέλους, τὸν ζωϊκὸν μαγνητι-

σμὸν, τὴν μέθην, τὰ ναυτιώδη, τὰς ἀφαιμά-
ξεις, τὴν ἀπόσπασιν τῆς προσοχῆς τοῦ χειριζο-
μένου διὰ διαφορῶν διηγήσεων, τέλος τὴν τα-
χύτητα περὶ τὸ χειρίζειν, ἢν δυστυχῶς οὔτε
πάντες οἱ χειρουργοὶ κέκτηνται, οὔτε εἶναι δυ-
νατὴς πολλὰκις διὰ τὴν φύσιν τῆς ἐγχειρήσεως.

Εὐτυχῶς, εὐτυχέστατα διὰ τὴν ἀνθρωπότη-
τα, ὁ τῆς Βοστώνης χημικὸς Γιάξων (Jackson)
περὶ τὰ τέλη τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ παρόν-
τος αἰῶνος ἀνεκάλυψεν, ὅτι ἡ εἰσπνοὴ τῶν ἀτ-
μῶν τοῦ θειικοῦ αἰθέρος αἶρει καὶ αἰσθησιν καὶ
συνειδήσιν· οὕτω δὲ ἐπῆλθεν ἡ λύσις τοῦ Γορ-
δίου δεσμοῦ, ἡ ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων ἐπιδικωκο-
μένη. Ἐν ἔτει 1846 ὁ διδάκτωρ Βάρρην (War-
ren) ἐδημοσίευσεν τὸν τρόπον τῆς χρήσεως τοῦ
αἰθέρος ὡς ἀναισθητικοῦ κατὰ τὰς ἐγχειρήσεις,
ἡ δὲ χαρμόσυτος αὕτη διδαχὴ μετεδόθη ἀσρα-
πηδὸν καθ' ἅπασαν σχεδὸν τὴν γῆν. Ἡ ἰσχὺς
τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας κατερίκησε τὸν πόρον.

Ὅλως φυσικὸν ἦν νὰ δοκιμασθῶσι καὶ ἄλλα
εἶδη αἰθέρος, καὶ οὕτω μετ' οὐ πολὺ ἐπειράθη-
σαν καὶ τοῦ χλωροφορμίου. Πρῶτος ὁ ἐν Ἐδιμ-
βούργῃ χειρουργὸς Σίμφων μετεχειρίσθη αὐτὸ
κατὰ νοέμβριον τοῦ 1847, καὶ εἶτα, μεγάλην
τούτου πείραν λαβὼν, διεσάλπισεν ἐν ἔτει 1849
τὰ πλεονεκτήματα τοῦ χλωροφορμίου, ὑπερ ἑκ-
τος, ἀντικατέστησε σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὸν
αἰθέρα. Τοῦ ἠρωϊκωτάτου τούτου ἀναισθητικοῦ
γράμματα τινα, χεόμενα ἐπὶ πολυπύχου σπλη-
νίου ἢ βάμβακος καὶ εἰσπνεόμενα μετὰ τοῦ
ἀτροσφαιρικοῦ ἀέρος, ἐπιφέρουσιν, ἐν ἀρχῇ μὲν
διέγερσιν τινα, ὡς ἐπὶ μετρίας μέθης, μετ' οὐ
πολὺ δὲ κατὰπτωσιν μετὰ παντελοῦς ἀπωλείας
τῆς τε αἰσθήσεως καὶ συνειδήσεως· ἡ ἐπὶ τινα
πρῶτα λεπτὰ εἰσπνοὴ τῶν ἀτμῶν τοῦ χλωρο-
φορμίου ἀρκεῖ συνήθως ὅπως ἐπιφέρῃ τὸ ποδοῦ-
μενον ἀποτέλεσμα. Ἐν τῇ τελείᾳ δὲ ταύτῃ
νάρκη δύναται ὁ χειρουργὸς νὰ ἐκτελέσῃ πᾶσαν
ἐγχειρήσιν ἀνενοχλήτως μὲν δι' ἑαυτὸν, ἀνευ
δὲ ὁδύνης τινὸς καὶ ἀνευ συνειδήσεως τοῦ ἀρ-
ρώστου. Πλειστάκις συμβαίνει ἡμῖν, μετὰ τὴν
ἐγχειρήσιν καὶ τὴν ἐπίδεσιν τοῦ τραύματος, οἱ
πάσχοντες συνορχόμενοι νὰ ἐρωτῶσιν ἡμᾶς πότε
γενήσεται ἡ ἐγχειρήσις; Μέγα ὄντως εὐεργέ-
τημα διὰ τοὺς χειριζομένους!

Ἄλλ' ὡς οὐδὲν ἀγαθὸν ἀμιγές κακοῦ, οὕτω
καὶ ὁ εὐεργέτης οὗτος τῆς ἀνθρωπότητος ἀπο-
βαίνει ἐνίοτε ἀνθρωποκτόνος, εἴτε διὰ τῆς κατὰ
τὸ στάδιον τῆς διεγέρσεως ἐπερχομένης μυϊκῆς
συσπάσεως, ἀποφρακτούσης ἐνίοτε τὰς ἀνα-
πνευστικὰς ὁδοὺς, εἴτε, ὅπερ χειρὸν, διὰ τῆς
ἐπεκτάσεως τῆς παραλύσεως τῶν αἰσθητικῶν
καὶ κινητικῶν νεύρων μέχρι τῶν μυῶν τῆς καρ-
διάς καὶ τῆς ἀναπνοῆς. Ἐκ τῶν μυριάδων ἀ-
σθενῶν τῶν κατ' ἔτος χλωροφορμιζομένων εὐά-
ριθμοὶ τινες γίνονται θῦμα τῆς ἐνεργείας τοῦ
χλωροφορμίου, διαρκούσης ἔτι τῆς ἐγχειρήσεως

ἢ καὶ πρὸ ταύτης· διὸ κατὰ πᾶσαν χλωροφόρμιν δέον ὁ τὴν χρῆσιν τοῦ φαρμάκου ἐπιτετραμμένος καὶ ὁ χειρουργὸς αὐτὸς νὰ προσέχῃσι πάντοτε τὸν νοῦν εἰς τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὸν σφυγμὸν. Ἰκανὰς χιλιάδας ἀσθενῶν ὑπεβάλομεν ἄχρι τοῦδε εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ χλωροφορμίου, ἀλλ' εὐτυχῶς οὐδέποτε ἠτυχήσαμεν νὰ γίνωμεν μάρτυρες τοιοῦτου λυπηροῦ συμβάντος. Ὅπως ὁμως οὐδεὶς ἀναχαιτίζεται τοῦ ταξειδεῦσιν διὰ πλοίων καὶ ἀμαξῶν, διότι ἐνίοτε καὶ δι' αὐτῶν συμβαίνουσι δυστυχήματα, οὕτω καὶ οὐδεὶς θέλει παύσει χρώμενος τῷ χλωροφορμίῳ, ἐνόσφ δὲν ἀνακαλυφθῆ ἕτερον ἀναισθητικόν, πεπρωτισμένον μὲν ταῖς τοῦ χλωροφορμίου ἀρεταῖς, οὐχὶ δὲ καὶ ταῖς κακίαις αὐτοῦ.

Καὶ πολλῶν μὲν οὐσιῶν ἐπειράθησαν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ χλωροφορμίου, πᾶσαι ὁμως αὐταὶ συμμετέχουσι μὲν τῶν ἐλαττωμάτων, οὐχὶ ὁμως καὶ τῶν πλεονεκτημάτων αὐτοῦ. Πρὸ τινῶν ἐτῶν τὸ πρωτοξείδιον τοῦ ἀζώτου, ὅπερ εἰσπνεόμενον αἶρει τὴν αἰσθησιν ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα, ἐθεωρεῖτο διὰ τὸς ὀδοντιατροῦς ὡς εἰδικὸν ἀναισθητικὸν κατὰ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ὀδόντων καὶ ὅλως ἀκίνδυνον, ἢ χρῆσις αὐτοῦ ἐπομένως κατέστη γενικὴ σχεδὸν καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἀμερικῇ· ἀλλ' ἐν ἔτει 1872 συνέβη καὶ δι' αὐτοῦ εἰς θάνατος, τὸ ἐπιὸν δὲ ἔτος ἕτερος καὶ οὕτως ἢ χρῆσις αὐτοῦ ἐγκατελείφθη σχεδὸν σήμερον. Δύο ἔτη μετὰ τοῦτο ὁ Ὁρέ ἐν Βορῶ, καὶ ὁ Δενέφφε (Denefle) καὶ βάν Βέττερ (van Wetter) ἐν Γάνδη (Gand) προεκάλεσαν γενικὴν ἀναισθησίαν δι' ἐγγύσεως διαλύσεως χλωριᾶλης εἰς τὰς φλέβας καὶ ἐνήργησαν ἐγχειρήσεις πάντη ἀνωδύνως· δυστυχῶς ὁμως καὶ ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου τούτου ἐπῆλθον μετ' οὐ πολὺ δύο θάνατοι, ὥστε καὶ τὸ ἀναισθητικὸν τοῦτο ἐξέπνευσεν ἅμα τῇ γεννήσει αὐτοῦ. Τὴν αὐτὴν τύχην ἔλαβε καὶ ὁ ὅλως ἀσταθῆς εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ὑπνωτισμὸς, ὅστις προκαλεῖται ἐνίοτε διὰ τῆς ἐπὶ τινὰ ἐξηκοστὰ ἀσκαρδάμυκτι ἐκ τοῦ σύνεγγυς προσβλήσεως ἐπὶ στίλβοντός τινος ἀντικειμένου, ἐπιφέρων ἐν ἀρχῇ στραβισμόν ἐσωτερικόν, εἶτα καταληπτικὴν ἡρεμίαν, ὕπνον καὶ ἀναισθησίαν.

Ὅσοτε ἐξ ὅλων τῶν ἀναισθητικῶν τὸ χλωροφόρμιον μένει, μέχρι τοῦδε τοῦλάχιστον, εἰς καθολικὴν σχεδὸν χρῆσιν, αἶρει πάντα φόβον, πάντα τρόμον, πᾶσαν ὀδύνην τῷ χειριζομένῳ· διαρκοῦντος τοῦ χλωροφορμισμού δύναται καὶ ὁ πρωτόπειρος ἔτι χειρουργὸς νὰ χειρίζῃ χωρὶς νὰ συγχίζηται τὸ παράπαν ὑπὸ τῶν κραυγῶν καὶ τῶν ἀτάκτων κινήσεων τοῦ χειριζομένου· καὶ τὰς λεπτοφυστέρας καὶ τὰς κινδυνωδεστέρας καὶ τὰς δυσχερεστέρας τῶν ἐγχειρήσεων δύναται ὁ χειρουργὸς νὰ ἐκτελῇ ἐν πλήρει ἀσυνειδησίᾳ τοῦ χειριζομένου· διανοίγομεν τὴν κοιλίαν, ἐξαιρούμεν πελωρίους ὄγκους τῆς ὠοθήκης

ἢ καὶ τὴν μήτραν αὐτὴν ἐνίοτε, καὶ ὁμως ἢ τάλαινα γυνή, ἢ τὴν φρικώδη ταύτην ἐγχειρήσιν ὑφισταμένη, οὐδεμίαν κραυγὴν ὀδύνης ἐκβάλλει· ὁ χειρουργὸς μὲ τὴν σμίλην καὶ τὴν σφύραν ἀνὰ χεῖρας, ὡς λιθοξόος, λαξέει, διατρυπᾷ, καὶ ἀποσμιλεῖ ὅσα τὰ τοῦ ζῶντος ἀνθρώπου, καὶ ὁμως οὗτος τὸν Βαρούχιον ὑπνώτων ὕπνον οὐδὲν γινώσκει τῶν γιγνομένων¹.

ΔΕΙΗΝΟΝ ΠΑΡΑ Τῷ ΒΙΚΤΩΡΙ ΟΥΓῶ

[Μετάφρασις τῆς Κ^α Ε. Σ. Σ.]

Ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ καθ' ἣν ἡ οὐίχλη κατέχευε τὰς ἀγυῖας καὶ τὰς ψυχὰς, μεγίστην αἰσθάνομαι παρηγορίαν λαμβάνων πρόσκλησιν ὅπως δειπνήσω παρὰ τῷ Βικτωρί Ουγῶ. Καὶ ἀληθῶς μὲν τὸ εὐτύχημα τοῦτο μοι συμβαίνει συχνότατα πρὸ πέντε ἢ ἕξ ἐτῶν, ἀλλ' ὑπάρχουσι αἰσθήματα οὐδέποτε ἀμβλυνόμενα, ὑπάρχουσι διανοητικαὶ ἀπολαύσεις, αἵτινες οὐδέποτε προξενουσι κόρον.

Χθὲς λοιπὸν, ἐνῶ ἡ εὐτελής μου ἀμαξά ἐπρωχῶρει ἀθορύβως ἐπὶ τῆς χιόνος κατὰ τὴν λεωφόρον τοῦ Ἐϋλῶ, ἠσθανόμην ἐξατμιζομένης ἐξω τοῦ ἐγκεφάλου μου πάσας τὰς ματαίας φροντίδας τοῦ παρισινοῦ βίου. Τὸ φέρον με ὄχημα μετεσχηματίζετο εἰς μαγικὸν ἄρμα, ἐγὼ δὲ ἤμην εὐτυχῆς καὶ συγκεκρινημένος ὡς τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην, καθ' ἣν τὸ πρῶτον ἔκρουσα μετὰ παλλούσης καρδίας τὴν θύραν τῆς ἐν τῇ ὁδῷ Pigale κατοικίας τοῦ διδασκάλου.

Τὴν σήμερον κατοικεῖ ἐν Πασσῷ μικρὸν τι μέγαρον ἔχον κήπον, ἐν ᾧ ῥύαξ μνηυρίζει ὑπὸ παμμεγέθη δένδρα. Τοὺς τοίχους τῆς αἰθούσης του καλύπτει, ὡς καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ αὐτοῦ κατοικίᾳ, ὕφασμα κλαδωτῶν ἐρυθρῶν καὶ κίτρινον, τὸ δὲ πάτωμα τάπης τοῦ Ἰσπαχάν. Προτομὴ κοσμεῖ αὐτὴν, ἐπὶ δὲ τῆς ἐστίας ὑπάρχει ἰσπανικὸν ἐπικάλυμμα βωμοῦ τοῦ ἸΔ' αἰῶνος, ἐρυθρὸν καὶ χρυσοκέντητον. Τὸ σπουδαστήριον τοῦ Βικτωρος Ουγῶ, ἐν τῷ πρώτῳ πατώματι κείμενον, εἶνε ἀπλούστατον οὐδὲν περιέχον τὸ ἀξιοσημείωτον εἰμὴ μόνον θαυμασίαν κλίνην τοῦ ἸΗ' αἰῶνος, ἔχουσαν κίονας ἐλικοειδεῖς, πρὸς δὲ καὶ γραφεῖον ὑψηλότατον, καθότι ὁ Ουγῶ ἐργάζεται πάντοτε ὄρθιος.

* * *
Ἄλλ' ἰδοὺ καταβαίνει. Οὐδόλως μετεβλήθη ἀφ' ὅτου τὸν γνωρίζω. Ὁ χρόνος ὁ ἐπιβαρύνων τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, μόλις διὰ τῶν πτερῶν του ἔψαυσε τὸ εὐρὺ αὐτοῦ μέτωπον. Ἐχει ὡς καὶ ἄλλοτε τοὺς ὤμους εὐρεῖς, τὸ βράδισμα ἀνδρικόν, τὴν κόμην κεκομμένην καὶ δασεῖαν καίτοι

1. Ἐσταχ. ἐκ τοῦ Λόγου «Περὶ τῶν προόδων τῆς χειρουργίας κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας», τοῦ ἐκφωνηθέντος ὑπὸ τοῦ πρυτάνεως τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Θ. Ἀρεταίου τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1879, ἡμέρᾳ τῆς ἐπισήμου ἐγκαθιδρύσεως αὐτοῦ.